

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

31.1.2014

B7-0091/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon pitanja za usmeni odgovor B7-0106/2014

u skladu s člankom 115. stavkom 5. Poslovnika

o Komunikaciji Komisije naslovljenoj „Prema ukidanju genitalnog sakaćenja žena”
(2014/2511(RSP))

Mikael Gustafsson

u ime Odbora za prava žena i jednakost spolova

B7-0091/2014

Rezolucija Europskog parlamenta o Komunikaciji Komisije naslovljenoj „Prema ukidanju genitalnog sakaćenja žena” (2014/2511(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Prema ukidanju genitalnog sakaćenja žena” (COM(2013)833),
- uzimajući u obzir izvješće Europskog instituta za jednakost spolova naslovljeno „Genitalno sakaćenje žena u Europskoj uniji i Hrvatskoj”,
- uzimajući u obzir rezoluciju 67/146 Opće skupštine UN-a o jačanju svjetskih nastojanja da se ukine genitalno sakaćenje žena,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. lipnja 2012. o ukidanju genitalnog sakaćenja žena¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. travnja 2011. o prioritetima i nacrtu novog okvira politike EU-a za borbu protiv nasilja nad ženama²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. ožujka 2009. o suzbijanju genitalnog sakaćenja žena u EU-u³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2008. pod naslovom „Prema strategiji EU-a o pravima djeteta”⁴,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda prava, potpore i zaštite žrtava kaznenih djela kojom se zamjenjuje Okvirna odluka Vijeća 2001/220/PUP⁵,
- uzimajući u obzir Strategiju Komisije za jednakost žena i muškaraca 2010. – 2015. predstavljenu 21. rujna 2010.,
- uzimajući u obzir „Stockholmski program – otvorena i sigurna Europa u službi i zaštiti građana”⁶,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe od 12. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija),

¹ SL C 332 E, 15.11.2013., str. 87.

² SL C 296 E, 2.10.2012., str. 26.

³ SL C 117 E, 6.5.2010., str. 52.

⁴ SL C 41 E, 19.2.2009., str. 24.

⁵ SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

⁶ SL L 115, 4.5.2010., str. 1.

- uzimajući u obzir članke 6. i 7. Ugovora o EU-u o poštovanju ljudskih prava (opća načela) i članke 12. i 13. Ugovora o EZ-u (nediskriminacija),
 - uzimajući u obzir Opću preporuku br. 14 o obrezivanju žena Odbora UN-a za ukidanje diskriminacije žena iz 1990. godine,
 - uzimajući u obzir članak 115. stavak 5. i članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da Europski parlament u svojoj rezoluciji od 5. travnja 2011. o prioritetima i nacrtu novog okvira politike EU-a za borbu protiv nasilja nad ženama definira nasilje nad ženama kao „bilo koji čin rodnog nasilja koje rezultira, ili može rezultirati, fizičkom, spolnom ili psihološkom povredom ili patnjom žene, uključujući i prijetnje takvim djelima, prisilu ili svojevoljno oduzimanje slobode, bilo u javnom ili privatnom životu¹,
- B. budući da je genitalno sakaćenje žena oblik nasilja nad ženama i djevojčicama kojim se krše njihova temeljna prava i načela utvrđena Poveljom o temeljnim pravima Europske unije te budući da je nužno uvrstiti borbu protiv genitalnog sakaćenja žena u opći i dosljedan pristup suzbijanju nasilja nad ženama;
- C. budući da je Svjetska zdravstvena organizacija 2008. definirala genitalno sakaćenje žena kao postupke djelomičnog ili potpunog odstranjivanja vanjskih dijelova ženskih spolnih organa iz razloga koji nisu medicinske prirode, uključujući obrezivanje „sunna” ili klitoridektomiju (djelomično ili potpuno odstranjivanje klitorisa zajedno s prepucijem), eksciziju (djelomično ili potpuno odstranjivanje klitorisa i vanjskih stidnih usana) te najekstremniji oblik genitalnog sakaćenja žena, infibulaciju (sužavanje vaginalnog otvora šivanjem);
- D. budući da se, prema riječima Svjetske zdravstvene organizacije, vjeruje da je diljem svijeta oko 140 milijuna djece, djevojčica i žena doživjelo taj okrutni oblik rodnog nasilja; budući da se, prema riječima Svjetske zdravstvene organizacije, u većini slučajeva genitalno sakaćenje provodi na djevojčicama u razdoblju između ranog djetinjstva i uzrasta od 15 godina; budući da je ta okrutna praksa prijavljena u 28 afričkih država, u Jemenu, na sjeveru Iraka te u Indoneziji;
- E. budući da je genitalno sakaćenje žena brutalna praksa koja se ne provodi samo u trećim zemljama nego se odnosi i na žene i djevojčice koje žive u EU-u i koje su izložene genitalnom sakaćenju na teritoriju EU-a ili u svojoj domovini prije preseljenja u EU ili tijekom putovanja izvan njega²; budući da, prema informacijama UNHCR-a, svake godine oko 20 000 žena i djevojčica iz zemalja u kojima se provodi genitalno sakaćenje traži azil u EU-u, od kojih je 9 000 možda već osakaćeno³, a procjenjuje se da u Europi živi i do 500 000 žena koje su preživjele genitalno sakaćenje ili su u opasnosti od njega⁴, dok je progon tih kaznenih djela i dalje rijetkost;
- F. budući da se genitalno sakaćenje često obavlja kod kuće u običnim, nehigijenskim

¹ Članak 1. Deklaracije UN-a o uklanjanju nasilja nad ženama od 20. prosinca 1993. (A/RES/48/104); točka 113. Pekinške akcijske platforme Ujedinjenih naroda iz 1995.

² EIGE, Genitalno sakaćenje žena u Europskoj uniji i Hrvatskoj, 2013.

³ Doprinis UNHCR-a savjetovanju Europske komisije o genitalnom sakaćenju žena u EU-u, 2013.

⁴ Waris, D. i Milborn, C., Djeca pustinje (*Desert Children*), Virago, UK, 2005.

uvjetima i često bez anestezije ili medicinskog znanja, da ima višestruke vrlo ozbiljne i često nepopravljive ili fatalne posljedice za fizičko i psihičko zdravlje žena i djevojčica te da je štetno za njihovo spolno i reproduktivno zdravlje;

- G. budući da je genitalno sakaćenje u suprotnosti s temeljnom europskom vrijednošću jednakosti žena i muškaraca te da se njime održavaju tradicionalne vrijednosti u skladu s kojima se žena smatra objektom i vlasništvom muškarca; budući da se kulturne i tradicionalne vrijednosti ni pod kojim okolnostima ne bi trebale koristiti kao izlika za genitalno sakaćenje djece, djevojčica ili žena;
 - H. budući da je zaštita prava djeteta ukorijenjena u brojnim državama članicama te u europskim i međunarodnim sporazumima i zakonodavstvu te budući da se općenito nikakvo nasilje nad ženama, uključujući nasilje nad djevojčicama, ne može opravdati poštovanjem kulturnih tradicija ili različitih vrsta obreda inicijacije;
 - I. budući da sprečavanje genitalnog sakaćenja žena predstavlja obvezu svake države članice na području zaštite ljudskih prava u skladu s Općom preporukom br. 14 o obrezivanju žena Odbora UN-a za ukidanje diskriminacije žena te Direktivom 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda prava, potpore i zaštite žrtava kaznenih djela, kojima se genitalno sakaćenje žena definira kao oblik rodnog nasilja i u pogledu kojih bi se, između ostalog, trebali uspostaviti minimalni standardi zaštite;
1. pozdravlja Komunikaciju Komisije naslovljenu „Prema ukidanja genitalnog sakaćenja žena” u kojoj se Komisija obvezuje da će koristiti sredstva EU-a za sprečavanje genitalnog sakaćenja žena i poboljšanje potpore žrtvama, uključujući zaštitu žena u opasnosti u skladu s propisima EU-a o azilu, te da će zajedno s Europskom službom za vanjsko djelovanje jačati međunarodni dijalog i poticati istraživanje radi jasnog identificiranja žena i djevojčica koje su u opasnosti;
 2. pozdravlja preuzetu obvezu Komisije u pogledu olakšavanja razmjene iskustava i dobrih praksi u vezi s problemom genitalnog sakaćenja žena među državama članicama, nevladinim organizacijama i stručnjacima te naglašava potrebu daljnjeg uključivanja civilnog društva, uključujući ona u trećim zemljama, ne samo u kampanje jačanja svijesti nego i u razvoj edukativnog materijala i obuku;
 3. ističe činjenicu da međunarodne, europske i institucije država članica imaju presudnu ulogu u sprečavanju genitalnog sakaćenja žena, zaštiti žena i djevojčica, identificiranju žrtava i poduzimanju mjera za ukidanje rodnog nasilja, uključujući genitalno sakaćenje žena, te pozdravlja predanost EU-a daljnjem poduzimanju mjera za promicanje ukidanja genitalnog sakaćenja u zemljama u kojima se ono provodi;
 4. ponavlja svoj poziv Komisiji da bez odgađanja podnese prijedlog zakonodavnog akta EU-a za uspostavu preventivnih mjera protiv svih oblika nasilja nad ženama (uključujući genitalno sakaćenje) te, kao što se navodi u Stockholmskom programu, sveobuhvatne strategije EU-a u pogledu tog pitanja, uključujući daljnje strukturirane zajedničke akcijske planove za ukidanje genitalnog sakaćenja žena u EU-u;
 5. naglašava potrebu da Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje zauzmu čvrst stav prema trećim zemljama koje ne osuđuju genitalno sakaćenje žena;

6. poziva Komisiju da primijeni usklađen pristup prikupljanju podataka o genitalnom sakaćenju žena te poziva Europski institut za jednakost spolova da uključi demografe i statističare u razvoj zajedničke metodologije i da oni u skladu s Komunikacijom sastave pokazatelje kako bi se zajamčila izvedivost usporedbe među pojedinačnim državama članicama;
7. ponavlja svoj poziv državama članicama da se koriste postojećim mehanizmima, posebno Direktivom 2012/29/EU, uključujući obuku stručnjaka za zaštitu žena i djevojčica, te da progone, kazneno gone i kažnjavaju svakog stanovnika koji je počinio kazneno djelo genitalnog sakaćenja, čak i ako je djelo počinjeno izvan granica dotične države članice, te stoga poziva na uključivanje načela ekstrateritorijalnosti u odredbe kaznenog zakona svih država članica kako bi to djelo bilo jednako kažnjivo u svih 28 država članica;
8. poziva EU i one države članice koje još nisu ratificirale Istanbulsku konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama da to učine bez odgađanja kako bi preuzeta obveza EU-a bila u skladu s međunarodnim standardima kojima se promiče cjelovit pristup nasilju nad ženama i njihovu genitalnom sakaćenju;
9. poziva Komisiju da 2016. proglasi Europskom godinom ukidanja nasilja nad ženama i djevojčicama;
10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Vijeću Europe, glavnom tajniku UN-a te vladama i parlamentima država članica.